

1

Wotucki, J.

Wiking a sprawa polska
Gdańsk, 2005

Niniejszy tekst jest komentarzem do niektórych nazw geograficznych, które występują w książce „Wiking a sprawa polska” autorstwa Jana Wotuckiego. Autor omawia wielką ilość nazw polskich, występujących w północnej Polsce. Wybrałem z nich nazwę „wik” z wariantami, ponieważ pokazuje ona całą złożoność problematyki.

Na str. 228 autor deklaruje ogólne stanowisko w sprawie germańskich wpływów na Pomorzu: „Niezależne informacje o duńskich kolonistach na Pomorzu przetrwały w legendach kaszubskich aż do naszych czasów. Są one jednak ignorowane jako źródło historyczne, po części ze względów politycznych („nie można pozwolić, by Germanie siedzieli tu na odwiecznie polskich ziemiach, zwłaszcza jeżeli pokojowo współżyli ze słowiańskimi mieszkańcami”), po części ze względów praktycznych - nie ma bowiem potwierdzenia tych opowieści z innych polskich źródeł.”

Na str. 231 cytuję: „W Polsce spotyka się pogląd, iż słowiańska (!) nazwa *wik* oznacza handlowe podgrodzie i niewątpliwie znaczenie dla takiej interpretacji ma fakt, że występuje zbieżność brzmienia słowa z łacińskim *vicus* - wieś, zagroda, dzielnica miasta, ulica.

Ale nie ma przecież słowiańskiej nazwy *wik*, ta polska historia nie wyjaśnia też pochodzenia nazw zatok (i dzisiejszych jezior) typu *wik*.

Nie wyjaśnia również jak mogły powstać na słowiańskiej rzekomo bazie nazwy miejscowości z członem *-vik* w na przykład Wielkiej Brytanii.

1) „... nie ma przecież słowiańskiej nazwy *wik*”.

Tu autor ma rację, że nie ma słowiańskiej nazwy *wik*.

Według ogólnych zasad rozwoju indoeuropejskich języków słowo *wik* w języku polskim nie może być słowiańskiego pochodzenia, tylko zapożyczenie.

2) „... niewątpliwie znaczenie dla takiej interpretacji ma fakt, że występuje zbieżność brzmienia słowa z łacińskim *vicus* - wieś, ...”
Relacja - *vicus* > < *wik* - „zbieżność brzmienia tych słów” z punktu widzenia indoeuropeistyki jest myląca. Połączenie jest ale nie polega wprost na „zbieżność brzmienia”.

- 3) „... , polska historia nie wyjaśnia ... pochodzenia nazw zatok (i dzisiejszych jezior) typu wik”.
- „ Nie wyjaśnia również jak mogły powstać na słowiańskiej rzecko bazy miejscowości z członem -vik w na przykład Wielkiej Brytanii”.

Uwaga słuszna. Jeżeli wychodzimy z założenia, że te nazwy są słowiańskiego pochodzenia, musimy też zrobić prawdopodobnym, że Słowianie bywali i, może, kolonizowali te strony. Takiej hipotezy, chyba, żaden historyk nie zgodziłby się udowodnić.

Ogólny przegląd historyczny Pomorza i Wysp Brytyjskich.

Pomorze

W pierwszych wiekach naszej ery pojawił się na Pomorzu, jako pierwszy naród germański, Goci. Później, na początku VIII wieku, zaczynają przypluwać Skandynawowie, w pierwszej kolejności duńscy wikingowie. Byli poganami. Spotkali się na tych terytoriach z narodami, słowiańskimi, bałtyckimi i, dalej, ugrofińskimi. Te kontakty trwały do chrystianizacji Pomorza. Po chrystianizacji Duńczycy dalej mieli duży wpływ na Pomorzu. Z chrystianizacją został wprowadzony język łaciński, jako ogólny środek komunikacji.

„Niemiecki okres” jest na Pomorzu znacznie późniejszy - w przybliżeniu można określić go na XIII wiek.

Wyspy Brytyjskie

Pierwsze wieki naszej ery Wyspy Brytyjskie były zamieszkiwane przez Celtów. Wskutek ekspansji imperium rzymskiego Celtowie zostali podbici przez Rzymian, i cofnęli się na północ dzisiejszej Anglii. Kiedy imperium rzymskie upadło i Rzymianie musieli się cofnąć z Wysp Brytyjskich, przybyły z początkiem V wieku plemiona germańskie - Anglowie, Sasi i Jutowie .

Z początkiem okresu wikingów, który zaczął się w Skandynawii około VIII wieku - na przykład napad na Lindisfarne w r. 893 - Skandynawowie (Islandczycy, Norwegowie i Duńczycy) mieli z Wyspami Brytyjskimi trwałe kontakty różnego rodzaju, i przyjazne, i wrogie. Jeszcze później, po bitwie pod Hastings 1066 r., pojawili się Normanowie.

Przeгляд historyczny stosunków językowych.

Pomorze

Z punktu widzenia językowego mamy tu w zasadzie następujące kręgi językowe:

Język gocki (Goci zostawili po sobie ślady archeologiczne, takie jak kręgi kamienne, ale nie zostawili *żadnych pewnych śladów językowych*).

Języki zachodniosłowiańskie (zachodnie Słowianie stanowili dominującą warstwę na zachodnim i średnim Pomorzu, oraz części wschodniego Pomorza);

Języki bałtyckie (Bałtowie zajmowali na Pomorzu tereny na wschód od zachodnich Słowian);

Języki ugrofińskie (plemienia fińskie głównie na północy od Bałtów).

Wyspy Brytyjskie

Na wyspach Brytyjskich spotykamy się w z następnymi kręgami językowymi:

Języki celtyckie (najstarszy, z tu rozpatrywanych, jest aktualny do dziś na Wyspach Brytyjskich);

Łacina („język rzymski” - następna warstwa - został, oprócz śladów materialnych, i zapożyczeń językowe w dzisiejszym języku angielskim, a też też mnóstwo nazw geograficznych);

Wczesnogermańskie - mianowicie – języki: Anglów, Sasów i Jutów (stworzyły wspólnie współczesny język angielski z gwarami);

Języki nordyckie (wikingowie zostawili w zasadzie tylko ślady językowe - kilka zapożyczeń językowych w dzisiejszym języku angielskim, a też pewne nazwy geograficzne);

Język normański (Normanowie mają też tło skandynawskie, ale język jest romański na substracie celtyckim. Pewne ślady językowe oni zostawili w kształcie zapożyczeń we współczesnym języku angielskim. Co do nazw geograficznych nie zajmowałem tym zagadnieniem, i zostawię ten problem otwartym, ponieważ nie odnosi się bezpośrednio do naszego zadania).

Teraz zobaczymy co językoznawstwo porównawcze ma do powiedzenia w sprawie tych nazw i ich wariantów, o których p. Wofucki pisze na str. 228, 231, z których cytaty zostały wzięte.

Według Pokorny (klasyczny słownik materiałów indoeuropejskich) słowo - *wik* - w germańskich językach jest pochodzenia *germańskiego*, bardziej precyzyjnie *nordyckie*.

Według ustaleń w indoeuropeistyce skandynawski- *wik* - pochodzi z indoeuropejskiego pierwiastka - *u*□ *ei g* -.

Pokorny	ie.	u □ ei g -	
	altisl.	v i □ k	,kleine Bucht □,
	ags.	w i □ c	f,
	mnd.	w i □ k	ds.
Wessén	fsv., no.	v i k	v i k , □(kustens) tillbakavikning □
	isl.	v i k	
Skeat	(Scand.)	W i ck ,	
	Icel.	v i k ,	a small creek, inlet, bay; see Viking . /i inne/.
	Icel.	v i k	creek, inlet, bay;
		W i ck ,	(3), a creek, bay, salt-pit.
		[W i ck	(2), a town.
	(L.) A.S.	w i c ;	borrowed from L.(atin) uicus, a village.], p. ags. - w i □ c - wyżej.]
Onions	[	v i ck ²	
		w i k	†dwelling; (dial.) town, hamlet OE.;
			farm xi.
	OE.	w i □ c ,	=
	OFris.	w i □ k ,	
	OS.	w i □ c	
	(Du.	w ij k	quarter, district, ward).]

Uwagi: Według ustaleń w indoeuropeistyce ie. / g /, [g] „tylne”, czyli welarne, ma w językach germańskich odpowiednik / k /, [k] . Zestawienie wyżej ilustruje tą korespondencję.

Litera **c** w ags. wymawiała się [k] .

Języki słowiańskie i bałtyckie zachowują pierwotne, czyli ie., / g /, [g] „tylne”. Nie ma w nich jednak bezpośrednich odpowiedników tu rozpatrywanych słów, co podтвердза, że słowo *w í k* na Pomorzu nie ma ani słowiańskiego, ani bałtyckiego pochodzenia.

Wniosek: Pod względem językowym wszystko wskazuje na to, że p. Wolucki ma rację, i jeśli nie ma innych - zupełnie nieracjonalnych powodów - trzeba się liczyć z tym, że tam mogą być archeologiczne ślady działalności skandynawów w aktualnym okresie..

Następnie chcę podać jeszcze jeden przykład tego samego pierwiastka, jak *wík*, mianowicie *viking*, który składa się z pierwiastka *vik-* i suffiksu *-ing*, oznaczającego tego, który coś robi, t. j. swojego rodzaju „nomen agentis”.

Wessén

isl. *v í k - i n g*   *v í k - i n g*,   *v í k - i n g*,   *v í k - i n g*,   *v í k - i n g*,
v í k - i n g r;   *trol bildat till v í k*,   *folk som håller till i vikarna (och därifrån gör anfall på förbiseglade skepp) .
 alltså:*

Skeat

Scand.) Icel.   *v í k - i n g*,   a Northern pirate.
                   v í k - i n g r,   a pirate, free-booter, rover.
 Lit. (erally)   a creek-dweller , one of the men who haunted the bays and creeks.
 - Icel.   *v í k -*;
 with suffix   *- i n g r*,   i. e. son of , or belonging to.

Onions

Icel. form	<i>v i k i n, g-</i> <i>v i k i n g r</i> <i>v i k i n g e r,</i> - <i>i r,</i> <i>v i k i n g</i> <i>w i k i n g</i> <i>v i k i n g r</i> (x), <i>v i k -</i>	<i>vai</i> □ <i>kinj</i> , <i>vi</i> □ <i>kinj</i> Scandinavian sea-rover. XIX. First appears in (G. Chalmers, 1807) or var. of this, later (Longfellow), also (E. A. Freeman). commonly held to be f. creek, inlet
- ON. (Icel.)	+ - <i>i n g r</i>	-ING ³ , as if □ frequenter of inlets of the sea□; but the existence of the word in Anglo-Frisian (in as early as VIII in □ piraticus□, in
OE.	<i>wi</i> □ <i>cing s</i> <i>céaba</i>	□ suggests that it originated in that linguistic area, in which case it was prob. f.
OFris.	<i>wi</i> □ <i>tzing</i> , <i>wi</i> □ <i>sing</i>	(see
OE.	<i>w i</i> □ <i>c,</i>	in the sens of □ camp□, the formation of temporary encampments being a prominent
OFris.	<i>w i</i> □ <i>k</i>	of viking raids.
	<i>w I C K</i> ²)	

feature

Uwagi:

Skeat i Onions mają częściowo różne poglądy na pochodzenie aktualnych słów.

Skeat uważa, że ta grupa etymologiczna - *vik*, *viking*, i t. p. - w anglosaskim jest zapożyczeniem z łaciny: „*W i ck* (2), a town.

(L.) A.S. *w i c;* borrowed from L.(atin) *uicus*, a village.”

Onions woli widzieć pochodzenie tej grupy etymologicznej w otoczeniu anglosaskim i fryzjskim („suggests that it originated in that linguistic area”).

Skreat, prawdopodobnie, ma rację. Jeśli - *w - í c* - jest łacinskim zapożyczeniem, wtedy jest połączone z innym ie. rdzeniem w następujących stadiach apofonii, mianowicie:

u □ *i* *k* □ -, z innym znaczeniem. Do tego wrócimy niżej. Jeśli, nawet, - *w í c* -, miałyby germańskie

u □ *ei* *k* □ □ -,

pochodzenie, wypadłoby

u □ *oi* *k* □ -.

z tej dyskusji,
Pomorza, z powodów

odnoszącej się do

historycznych, ponieważ wiemy, że as. kontakty z Pomorzem nie mieli tego charakteru.

Onions, który, widocznie, uważa, że - *w í c* - jest germańskiego pochodzenia odpada pod tym względem tak samo z powodów historycznych, ponieważ też nie mieli tego rodzaju kontaktów.

Konkluzja - Pomorza

Wracając teraz do Wołuckiego i nazw geograficznych które nawiązują do ie. rdzenia *u* □ *ei* *g* -, takich jak - *w i k, w i c k o* i temu podobnych - możemy ustalić, że dodatkowe przykłady rodzaju - *v i k i n g - i t. p.* - tylko wzmacniają tezę Wołuckiego.

Anglo-Frisian/Anglofryzyjscy mieszkańcy nie podróżowali po Bałtyku w ten sposób, jak wikingowie, którzy mieszkali nad Bałtykiem. Podróż Wulfstana do Truso ma inne tło, a imigracja holendrów odnosi się do znacznie późniejszego okresu.

Omaiwane tu fakty historyczne i lingwistyczne były wszechstronnie rozpatrywane i pozwalała nam w zasadzie odsunąć wszystkie inne teoretyczne niży możliwości, oprócz pochodzenia skandynawskiego.

lat.	v <i>ī l l a</i> ,Landhaus, Landgut'	(* <i>ʷ o i k̑ - s l ā</i> , mit lat. Suffix - <i>s l ā</i> , oder
got.		
got.		
Gen.	v <i>ei h s n.</i> , <i>ei h s i s</i> ,Dorf, Flecken';	
lit.	v <i>iē š p a t(i) s</i> ,Herr', v <i>iē š p a t i</i> ,hohe Frau',	apr. Akk. v <i>ai s p a t t i n</i> ,Hausfrau',
verbal lit. (...)		
aksl.	v <i>b s b</i> ,Dorf'.	
let.	v <i>ie s i s</i> ,Gast';	

Lanman

skrt. v *i ś* , f. - 1. a settlement, *i. e.* dwelling-place; *and so* house;
- 2. a settlement, *i. e.* the community, clan, folk; ...

[*v i ś* , q. v. : cf.

Δωριέες τριχά-κ-ες , 'three-tribed Dorians'

/ *τριχά* - *i κ- ες* /;

also Celtic v *i c* in *Ordo-vic-es* , people of North Wales, and

Lemo-vic-es , people of modern Limoges.

/ *Lemo-* v *ī c-es* /]

- skrt. *v i č*
(*v i č á t i*, ...).
settle down; go in; go into, enter.
- [with *večá*, 'house', cf.
oĩ κ-o-ς, 'house', (analogous to *entry* from *enter*);
Lat. *vīcus*, 'settlement, village', whence the borrowed
AS. *wīc*, 'village';
Goth. *veihis*, 'village';
Lat. *villa*,
vic(u)la*, 'small sellement, farm': see further *vīč* and *večá*.]
- v e č á**, m. - 1. settler; neighbor.
- 2. (settlement, *i.e.*) dwelling, house.
[*vīč*: cf.
oĩ κ-o-ς, 'house',
Old Lat. *veicus*,
Lat. *vīcus*, 'houses, quarter of a town, village': hence the borrowed
AS *wīc*, 'town', as in
Eofof-wīc,
Eng. *York*,
prop. 'Eber-stadt' or
'Boar-town', and
perhaps in *Nor-wīch*, 'Nor-ton'.]
- v i č - p á t i**, m. master of the house [...: cf.
Old Prussian *wais-patti-n*, 'house-mistress';
Lithuanian *vėsz-pat-s*, 'lord'.] /współcz. *Viėšpats* Wszehmogący, Bóg/
(Lanman) **Kontrollerat!** (Cytowicz) **Kontrollerat!**

Uwagi:

Według ustalonych w indoeuropeistyce korespondencji ie. / $\hat{k}$ /, [$\hat{k}$] „przednie”, czyli palatalne, ma w jednej grupie języków indoeuropejskich odpowiednik, w kształcie „sybilanta” (rodzaj dźwięku [s]), mianowicie: [s] po. „, s ”; [ζ] po. „, ś ”; [$\check{s}$] po. „, sz ”; tak zwane - języki „*satem*” (słowo: *satem* /sto w języku *awesta*) ; Przykłady wyżej; w drugiej grupie języków indoeuropejskich mamy odpowiednik, w kształcie „różnych rodzajów dźwięku [k]”, i [*ch/h*]; tak zwane - języki „*centum*” (słowo: *centum* /sto/ w języku *łacinskim*); Przykłady wyżej.

Zestawienie wyżej ilustruje te korespondencje.

Litera **c** w ags. wymawiała się [**k**].

Języki łaciński i grecki zachowują wariant pierwotnego ie. - / $\hat{k}$ /, [$\hat{k}$], t. j.

Nie ma w nich jednak bezpośrednich odpowiedników tu rozpatrywanych słów, co podтвердза, że słowo *w i k* na Pomorzu nie ma ani słowiańskiego, ani bałtyckiego pochodzenia.

Języki słowiańskie i bałtyckie zachowują pierwotne, czyli ie., / **g** /, [**g**], „tylne”. Nie ma w nich jednak bezpośrednich odpowiedników tu rozpatrywanych słów, co podтвердза, że słowo *w i k* na Pomorzu nie ma ani słowiańskiego, ani bałtyckiego pochodzenia.

Wotucki

zatoka - po kaszubsku Wik
 germański *wiko-
 nordyckie viig,
 vik,
 vig

lat. vicus
 - wieś

Wielka Brytania

-vik

Zestawienie / „prawdziwej” historii pierwiastka/ według ogólnych zasad indoeuropeistyki)

ie. u i k- u e i k- u o i k-
 in (F) o i k-o-ç
 v i ç-, f. v e i c-u-s v e ç-á-(s), m.
 v i c-u-s
 v i l l -a
 vic(u)l a

v e i h- -s
 v i c borrowed

*v i s-i

(Pokorný)

- μ *i k-*
 μ *i k-potis* ,Hausherr'.
 μ *ei k-*
 μ *ei k-potis* ,Hausherr'.
- Ai. v *i s-f* ,Wohnsitz, Haus',
 Pl. v *i s-a h* ,Menschen, Untertanen', v *e s-a m* ,Nachbar' (...), gr.
 v *i s-pat i-* ,Hausherr',
 v *i s-pat nī* ,Hausfrau',
 av. v *i s-(...)* ,Haus, Dorf, Clan'; v *aē s-m-a-m* ,Haus, Wohnung';
 verbal (s. u.)
 ai. v *i s-a t i* ,tritt ein, geht ein', (...),
 av. v *i s-a i t i* ,geht ein, tritt ein zu etwas';
- gr. *τρεῖς*-*φικεσ* Beiwort der Dorer ,in drei Phylen zerfallend';
 alb. v *i s* ,Ort, Platz',
am v *i s-ë* (*amë* ,Mutter') ,Hausfrau';
- Old Lat. v *ei c u s* /Lanman/,
 lat. v *i c u s*,
 dial. v *ē c u s* ,Häusergruppe, Dorf,
 Flecken, Stadtteil' (= gr.
 umbr. *uoco-cum*,
 Akk. *vuku* wenn ,*aedēs*';
 lat. v *i l l a* ,Landhaus, Landgut'
 (* μ *oi k-slā*,
 mit lat. Suffix - *slā*, oder
- μ *oi k-o-* ,Haus, Siedlung';
oi k o s ,Haus',
foi k o s ,Haus',
oi k i a ,Haus' ds.,
oi k é ω ,bewohne' (...),

adjektiv	v <i>ey k r</i> mit -w- nach
adjektiv	v <i>ī k v a</i> ,weich, schwach‘;
adjektiv	auch ‚biegsam‘ (vgl-
verb	v <i>ei k j a</i> ‚biegen‘),
adjektiv	w <i>ā c</i> (daraus
adjektiv	v <i>ā k r</i>) ,weich, schwach, elend‘,
adjektiv	w <i>ē c</i> , schwach‘;
adjektiv	w <i>ei ch</i> ,weich, schwach, furchisam‘;
substantiv	w <i>ī c e f</i> ‚Rüster‘,
substantiv	w <i>ī k e r</i> ‚Weidengerte‘;
substantiv	v <i>ī k m.</i> ,
substantiv	v <i>ī k e f</i> ‚Entweichen, Flucht‘,
substantiv	w <i>ī ch m.</i> ‚das Weichen‘, formell =
substantiv	v <i>ī k</i> ‚kleine Bucht‘,
substantiv	w <i>ī c f.</i> ,
substantiv	w <i>ī k</i> ds.;
substantiv	norw. dial. v <i>ī k n.</i> ‚kleine Ecke oder
verb	Biegung‘;
verb	w <i>ī h h ō n</i> ‚springen, tanzen, h pfen‘,
verb	nhd. hess. w <i>ī c k e n</i> ‚rasch und heftig hin und her bewegen‘,
verb	schwed. v <i>ī c k a</i> ‚sich unstedet bewegen,
adjektiv	wippen‘;
adjektiv	lit. v <i>ī g r ū s.</i> ,
adjektiv	v <i>ī g l a s</i> ‚rasch, gewandt‘,
adjektiv	v <i>ī e g i s</i> ‚leicht‘,
verb	v <i>ē g</i> ‚verbogen
verb	v <i>ē g a t i</i> ‚schwanken

verb

v ē ž e n , gebogen

vik: fsv. no. *vik*, isl. *vík*; gemens. germ. ord med egentlig bet. '(kustens) tillbakavikning' bildn. till *vik a*; jfr *vik a r e*, *vik i n g*.
vika: fsv. no. *vika*, isl. *víka*; gemens. germ. ord (ty. *weichen*), med grundbet. 'vika undan, tillbaka';
 jfr *vik*, *vek*, *veck*, *vecka*, *våxla*; ...

vik i n g fornordisk sjökrigare: litterärt lån från isl. *víkingr*; trol bildat till *vik*, alltså: 'folk som håller till i vikarna (och därifrån gör anfall på förbiseglande skepp)'. Hårtill **vik i n g** härnad till sjöss (*fara i viking o. dyl.* (Wessén) **Kontrollerat!**)

v í ç (**vít**, **víçam**, **viçbhís** [218³]), f. - 1. a settlement, i. e. dwelling-place; *and so* house;
 - 2. a settlement, i. e. the community, clan, folk; ...
 [v*íç*, q.v.: cf.

Δωπιέες τριτά-ικ-ες, 'three-tribed Dorians'; also Keltic *vic* in *Ordo-vic-es*, people of North Wales, and *Lemo-vic-es*, people of modern Limoges.]

v i ç (viçáti, te; ...).

settle down; go in; go into, enter.

[with *veçá*, 'house', cf.

oī k-o-ç, 'house', (analogous to *entry* from *enter*);

vīcus, 'settlement, village', whence the borrowed

wīc, 'village';

veihis, 'village';

Lat. *villa*,

vic(u)la*, 'small settlement, farm': see further *víç* and *veçá*.]

v e ç á, m. - 1. settler; neighbor.

- 2. (settlement, i. e.) dwelling, house.

[v*viç*: cf.

oī k-o-ç, 'house',

Old Lat. *veicus*,

Lat. *vīcus*, 'houses, quarter of a town, village': hence the borrowed
 AS *wīc*, 'town', as in
Eofof-wīc,
 Eng. *York*,
 prop. 'Eber-stadt' or
 'Boar-town', and
 perhaps in *Nor-wich*, 'Nor-ton'.]

v i ŝ - p á t i, m. master of the house [...: cf.

Old Prussian *wais-patī-n*, 'house-mistress';

Lithuanian *vėsz-pat-s*, 'lord'.] /współcz. *Viėšpats* Wszehmogący, Bóg/
 (Lanman) **Kontrollerat!**

wieś, ...; Prasłowo; cerk. *wiś*,

czes. *wes*; ...;

lat. *vīcus* (...), i o 'części miasta'; ...;

goc. *weihs*, 'wieś',

niem *Weichbild* 'miejska przestrzeń' (z n iem. *Weich*, *Wick*, pożyczyli Załabianie swoje *waik*, 'miasto');

grec. *oikos*;

ind. *wiś*, 'rod, wieś, dom',

wiśpati-, 'gospodarz';

wiśati, 'wchodzi';

waesa-, 'sługa',

waesman-, 'mieszkanie';

lit. *wieszpats*, 'pan',

wieszpati, 'pani';

(prus. *waispati*).

(Brückner) **Kontrollerat!**

- viking** vai-kiŋ, vi-kiŋj Scandinavian sea-rover. XIX. First appears in Icel. form *vikingr* (G. Chalmers, 1807) or var. of this, *vikingr*, -ir, later *viking* (Longfellow), also *wiking* (E. A. Freeman).
- ON. (Icel.) *vikingr* (x), commonly held to be f. *vík* creek, inlet + -*ingr* -ING³, as if 'frequenter of inlets of the sea'; but the existence of the word in Anglo-Frisian (in OE. as early as VIII in *wicingscéapa* 'piraticus', in OFris. *wīsing*, *wīsing*) suggests that it originated in that linguistic area, in which case it was prob. f. OE. *wīc*, OFris. *wīk* (see *wick*²) in the sens of 'camp', the formation of temporary encampments being a prominent feature of viking raids.
- wick**² *wīk* †dwelling; (dial.) town, hamlet OE.; farm XI. OE. *wīc*, = OFris. *wīk*, OS. *wīc* (Du. *wijk* quarter, district, ward)
- OHG. *wīh* (G. in *weichbild* municipal area),
- Goth. *weihs*. prob. Germ.
- L. *vīcus* 'row of houses, quarter of a town, street, village, cogn. with
- Gr. *oīkos* house.

‡ Survives locally in place-names (the distribution of -*wich* and -*wick* presents difficulties) and in BAILWICK.

(Onions) **Kontrollerat** !

- Vikings** a Northern pirate. (Scand.) Icel. *vikingr*, a pirate, free-booter, rover.
- Lit. 'a creek-dweller', one of the men who haunted the bays and creeks.
- Icel. *vík*, creek, inlet, bay; with suffix -*ingr*, i. e. 'son of', or belonging to.
- Icel. *vífta* to turn, veer, trend, recede.
- Allied to **Weak**.
- (2), a town.
- Wick** A.S. *wīc*; borrowed from L. *uicus*, a village.
- (L.) See Vicinity.

- Wick**, (3), a creek, bay, salt-pit.
- Wick**, (Scand.) Icel. *vík*, a small creek, inlet, bay; see **Viking**. /i inne/.
- (Skeat) **Kontrollerat** !